

Az Újság

POLITIKAI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI ÉS IRODALMI NAPILAP

Főszerkesztő:
KIBÉDI SÁNDORSzerkesztőség és kiadóhivatal:
SALONTA-NAGYSALONTA, CALEA REGELE FERDINAND
(RÁKÓCZI-UT) 18.Megjelenik minden munka-
napon a déli órákban

Junius 20-án lép életbe az új vasuti menetrend

Bukarestből jelentik:

Junius 20-án életbe lép a nyári menetrend, amely néhány rendkívül fontos módosítást fog eszközölni a vonatok járásában. Az új menetrend többek közt egy újabb bukarest-kolozsvári gyorsvonatpár beállításáról is intézkedik.

Elkészült a világ legnagyobb utasszállító repülőgépe

Az amszterdami Fokker-gyárban most készült el a világ legnagyobb teherbírásu utasszállító repülőgépe. Az új légi kolosszust három darab, egyenként 500 lóerős motor hajtja, teherbíróképessége meghaladja a 3 ezer kilogrammot és óránként 130 mérföldes sebességgel haladhat. A gép tiszta súlya meghaladja az ötezeröt-száz kilogrammot.

Macdonald Amerikába utazik a leszerelésről tárgyalni

Londonból jelentik:

Macdonald angol miniszterelnök Amerikába szándékozik utazni, hogy Hooverrel a leszerelés kérdéséről és a világbékeéről tárgyaljon. Amerikában szívesen fogadták ezt a tervet. Borah szenátor kijelentette, hogy Hoover és Macdonald kollaborációja a legszükségesebb előfeltétele a világbéke megteremtésének.

VALUTA

Dollár . . . 167—	Dinár . . . 2'90
Font . . . 817—	Pengő . . . 29'42
Sv. frank 32'45	Márka . . 40'20
Fr. frank 6'50	Lira . . . 8'87
Cs. korona 4'99	Schilling . 23'68

Szombaton nyújtják be a megyei tanácsválasztások listáját

A megyei tanácsválasztások június 25-én fognak lezajlani, de a várható helyzet a Magyar Párt és a nemzeti parasztpárt megállapodása folytán ma már meglehetősen tisztázódott. A megállapodás értelmében a Magyar Párt a megyei tanácsban 9 helyet fog kapni 1 állandó választmányi tagsággal. A végleges jelölőlistát tudvalevőleg a törvényszéki el-

nökhöz kell benyújtani, még pedig a választás előtti 10 nappal, tehát most szombaton. A megyei tanácsválasztásra a többi pártok nem nyújtanak be listát, így a munkások sem, az egyetlen lista a magyarpárt és nemzeti parasztpárt paktumos listája lesz. A lista vezetője dr. Roxin Tódor, második dr. Kotzó Jenő.

Az ítélőtábla is felmentette Tömő Imre szalontai kovácsmestert

Élénk emlékezetében van még Szalontán mindenkinek Tömő Imre 70 éves kovácsmester ügye, akit három 8—10 éves leánygyermek ellen elkövetett merénylettel vádoltak. A törvényszék a tél folyamán tárgyalta a vádat, de Tömő Imre a rendőrségen tett beismerő vallomását a törvényszék előtt visszavonta. A gyermekek vallomásán kívül, mint annak idején megírtuk, más bizonyíték nem volt Tömő Imre ellen, akit

a törvényszék fel is mentett. Az ügyész és magánvádoló dr. Pálmai Henrik azonban a táblához felebbezték. Az ítélőtábla tanácsa tegnap tárgyalta az ügyet. A főügyész a felmentő ítélet megváltoztatását és Tömő Imre elítélését kérte, dr. Chisiu Jenő védő pedig a felmentő ítélet jóváhagyását. A tábla helyt adott a védő érvelésének és helybenhagyta a törvényszék felmentő ítéletét.

Ma délután temetik gróf Andrássy Gyulát

Budapestről jelentik:

Andrássy Gyula gróf halála az egész Magyarországon nagy megdöbbenést keltett. A világ minden részéből érkeznek a részvétláviratok a gyászoló családhoz. Andrássy holttestét a Fő-uccai Andrássy-palota nagy ebédőjében ravatalozták fel, ahonnan ma délután 3 órakor lesz a temetése. A ra-

vatalt rengeteg virág borítja és részvétük kifejezése végett rendkívül sokan keresik fel az Andrássy-palotát.

A ravatalon fekvő hatalmas érckoporsót Serédi Jusztinián bíboros hercegprimás szenteli be és a szertartás lezajlása után a Déli Vasut különkocsiján Polgárdiba szállítják és az elhunyt rendelkezése folytán a

Battyániak kriptájában helyezik örök nyugalomra. A kriptánál Mikes János gróf, szombathelyi püspök fogja végezni a temetési szertartást.

Kerékpárverseny Várad és Szalonta között

A váradi Török és kerékpár szakosztálya kizárólag váradi versenyzők számára vasárnap országúti kerékpárversenyt rendez a Nagyvárad—Szalonta útvonalon. A versenyzők vasárnap reggel hat órakor startolnak Váradon.

Kivonják az angol csapatokat a Rajnavidékről

A „Daily Herald” cikkében beavatott helyről származó információk alapján azt írja, hogy az angol kormánynak elhatározott szándéka a brit csapatokat visszahívni a Rajna-vidékről még abban az esetben is, ha a megszállás likvidálása tekintetében nem is jöhetne létre megegyezés a belgákkal és a franciákkal. Ez a hírforrás hangsúlyozni kívánja, hogy

az angolok nem fognak törődni azzal, hogy a franciák és belgák a továbbiakban mit tesznek.

Anglia a maga csapatait kivonja a német megszállott területekről.

Megdrágul a gyufa is...

A kormánynak a svéd gyufatrösztel kötött megállapodása július 1-én lép életbe és ennek az az első következménye, hogy június 20-tól július 5-ig el fog tűnni a gyufa a piacról. Azonkívül a megállapodás értelmében

az eddigi 60 szál helyett csupán 45 szál gyufa lesz egy dobozban, az ára azonban 2 lei 50 bani lesz, tehát 50 banival drágább.

Közkivánatra pénteken este a Redutban

Belépődíj nincs. Műsormegváltással!!

A szalontai vár és tornya

— Történelmi tanulmány —

Írta: HERMANN GÉZA

5

Szalonta ekkor élte fénykorát, virágzó mezőváros volt, népes, vagyonos és jólétben élő lakossággal; az emberi természetben rejlik, hogy egy emberöltőn keresztül gyűjtött vagyonához mindenki utolsó lehelletéig ragaszkodik s azt áldozatok árán is a pusztulástól megvédeni törekszik, ennél fogva a szalontaiak sem szaladtak a „nagyfutás” alkalmával, városukat s elvihetetlen javaikat sem égették el, várukat még kevésbé rombolták le, mert ezt megtenniök fölösleges volt, amikor a töröknek egyszerűen behódolhattak. Ezen szokás ama korban napirenden volt s a községek és városok uzoválták is; ha jött a török, annak hódoltak be, ha jött a német, ugyanezt cselekedték, ha meg mindkettőtova iramította az erdélyi fejedelem, hozsánnával üdvözölték s egyik sem bántotta őket.

Sőt Szalonta behódolására 1658-ban még szükség sem volt, mert a török Borosjenőből nem erre jött; beérte Borosjenő meghódításával, Barcsay Ákos fejedelemmé tételével s Erdélybe vitelével. Hogy Szalontát sem saját lakói föl nem égették, sem a török el nem pusztította, kétségtelen tények igazolják, jelesül: Borosjenő gyáva őrségét, mely szabad elvonulás kikötése mellett, kardcsapás nélkül adta át e fontos várat, a török szept. 3-án szekereken szállította határszéli várába: Feketebátorba, ahonnan azok szept. 4-én teljes katonai rendben érkeztek Szalontára s folytatták útjukat Váradra. (Lásd: Márki Sándor, Arad város és Aradmegye története II. kötet, 111. lap.)

Továbbá: Borosjenő török kézre kerülésével az ottani lakosság egy része Kisfalvi Tamás ref. lelkésszel Szalontára menekült s nevezett, mint esperes, 1664-ig, innen igazgatta a zarándi egyházmegyét. (L.: Ráczy Károly, A zarándi egyházmegye története 283. lap.)

Végezetre: legfrappánsabb bizonyítéka Szalonta fennállásának, hogy a Feketekőrös völgyének 1660-ban Szejdi basa török hadai által történt feldúlása alkalmával Zerind és Talpas községek megmenekült lakói Szalontára futottak, ahová magukkal hozták egyházaik harangját is. Zerind község 1712-ben alakult újjá elpusztult állapotából s Csete István, Csete Balázs és Gyulai Ferenc a futáskor elhozott harangot 1715 február 3-án a zerindieknek visszaadták. (Lásd Márki Sándor: Arad város és Aradmegye története II. kötet, 175. lap.) Ugyanezt mondja Rozvány György is művének I. k., 97. lapján, sőt a 113-ik lapon Talpas község harangjára vonatkozólag fölemlíti, hogy azt a szalontai ref. egyház használta, utóbb megrepedvén, az más harangöntéshez hasz-

náltatott fel. Erről „Memoriale” készítettett 1741. évben, hogyha valaha Talpas községben ref. egyház szervezkedik, Szalonta vagy „in natura” egy 166 fontos harangot öntetni, vagy annak árát „a keresztyéni szeretet és tartozó kötelesség szerint” megfizetni fogja.

Mind eme tények kétséget kizárólag igazolják azt is, hogy Rákóczi György fejedelemnek a jánosdai táborból 1658-ban a vidék elpusztítására kiadott parancsa Szalontán csak írott, de nem — végrehajtott volt.

Szalontát s várát 1660-ban fenyegette a legnagyobb veszély, amikor is Ali szerdár török hadaiva la váradi vár ostromára volt menendő. A rettegető hírt meghozták Szalonta kémei, a török mozgolódását közölték a sarkadiak is, kikkel folyton összeköttetésben és bajtársi viszonyban állottak. A lét, vagy nemlét forgott a kockán, a veszéllyel szemben a behódolást tanácsolta a helyzet és észszerűség, mert a török ostromra fölkészült 40 ezer emberrel jött, Szalonta fegyvert bíró fiai mind a fejedelem zászlói alatt s hadban voltak, de meg ha fiaik itthon vannak is, ekkora ellenséges erővel nem mérkőzhettek volna meg. A behódolás pedig jóeleve a gyulai bégnél történhetett s annak oltalmát kérhették ki, mert amikor a Gyuláról megindult török had megérkezett, Szalontát megkimélte, míg ellenesetben, a török szokott hadakozási módja szerint, a város és várából kő-kövnön nem marad annyival is inkább, mivel egy ostromra menő had a háta mögött ellenséges erődöket meg nem tűrhet; hadvonalát az esetleges visszavonulás lehetőségére biztosítania kellett különösen akkor, amidőn a szalontai és sarkadi várak a gyula—váradi utat uralván, ellenséges kézben maradásuk az esetleges hátbatámadás veszélyét hozhatta volna az ostromló török seregére.

Igy hódolt meg a töröknek nemcsak Szalonta, hanem előzőleg Sarkad, utóbb Zsáka, Bajom, Belényes, Papmező, Bél, Telegd, Solyomkő és más községek. (Lásd Scholtz Béla: Nagyvárad várának története 174. lap.)

(Folytatjuk.)

4

szobás urilakás uccára,
minden mellékhelyiséggel együtt
október elsejére kiadó 3.3
Aradi-ut 9.

Kiemelik a Némi-tóból Caligula császár hajóját

Rómából jelentik:

Az olasz közoktatásügyi miniszter autókön kivitte több bel- és külföldi lap mukatársát a Némi-tó lecsapolási munkálataihoz, ahol már teljesen jól láthatóvá vált Caligula császárnak a lecsapolás alatt álló tó iszapjából kiemelkedő egyik hajója. Az ősrómai csatahajót nagyszámu közönség vette körül. Nagy érdeklődéssel hallgatták egyik kitűnő olasz archeologusnak a hajóról tartott előadását, amelyben azt hangsúlyozta, hogy a felszínre hozott hajótest kétszer olyan régi, mint az eddig ismert legrégibb hajó, a Vikingek hajója. A harmincméteres hajóból már több, mint a fele kiemelkedik a tó vizéből. A hajótest fája a napsugarak hatása alatt lassan halványodik, de a belső berendezés nagy része épen maradt vissza ránk, kivéve a fehér márványdíszeket, melyeket a Némi-tó krátertőcsérében összegyűlt erős savtartalmu víz helyenként megtámadott. Caligula másik hajójának kiemelése céljából a tó lecsapolását tovább folytatják s remélik, hogy a munkálatokat most már rövidesen befejezik.

Pénteken ismét „Dolly” a Redutban

Csipke különlegességek

Óriási 3-0

választékban
RUBINNÉ „MINERVA”
ÁRUHÁZBAN

..... olcsó árakkal!

PÉNTEKEN

ESTE FÉL 9 ÓRAKOR
A REDUTBAN
KÖZKIVÁNATRA!
MEGISMÉTLIK

A
DOLLYT

Belépődíj nem lesz.
Müsortmegváltás kötelező.

Rádió-műsor:

(Romániai idő)

CSÜTÖRTÖK, JUNIUS 13.

BUDAPEST:

- 3:30 Hírek
- 5 Rádiószabadegyetem
- 6:10 A tarlok gazdaságos kihasználása
- 6:45 Élet, élet, betyárélet... Teleki Sándor dalai Pertis Jenő cigányzenekiséretével
- 7:50 Angol nyelvoktatás
- 8:25 A m. kir. Operaház „Bánk-Bán” előadása
- 11:30 Időjárás, hírek
- 11:45 Gramofonhangverseny

PÉNTEK, JUNIUS 14.

BUDAPEST:

- 10:15 A m. kir. 1. h. gy. e. zenekarának hangversenye
- 10:30 Hírek
- 10:45 Hangverseny folytatása
- 1 Harangszó, időjárás
- 1:05 Cigányzene (Horváth Gyula)
- 1:25 Hírek
- 1:35 Cigányzene folytatása
- 3:30 Hírek
- 5 Német mesedelután
- 5:45 Időjárás, hírek
- 6:10 Előadás Oroszországról és Ázsiáról
- 6:45 Zenekari hangverseny
- 8 Gyorsirási tanfolyam
- 8:35 Francia nyelvoktatás
- 9:10 Zilahy Lajos felolvasása a rádióról
- 9:35 Hangverseny
- 11:10 Időjárás, hírek. Majd cigányzene (debreceni Kiss Béla)

ASTRA-URANIA

ARTRA

Csütörtök este 9 órakor

**Börtön
leánya**

Dráma 8 felvonásban

Főszerepben

**Lya de Putti
Jack Mulhall**

Ezt megelőzi egy vigjáték

Csak udvariasan

Vidrighin Sztán vasuti vezérigazgató üdvös rendeletet adott ki. A rendelet utasítja a vasuti személyzetet, hogy a közönséggel előzékenyen és udvariasan bánjanak és mindig szolgálatkésznek legyenek. A rendelet hangsúlyozza, a vasutasok ne feledjék el, hogy ők vannak a közönségért és nem megfordítva. A rendelet záradéka szigorú büntetést helyez kilátásba mindama vasutasok részére, akik ezt a rendeletet nem tartják be.

JÖN! JÖN! JÖN!
Hotel Imperial
JÖN! JÖN! JÖN!

MOZI

Astra — Uránia
Börtön leánya

Régen láttunk annyi finomságot, szeretetet és ideális szerelmet filmre dolgozva, mint amennyit a „Börtön leánya” c. film nyújt nekünk, melyet a ma mutat be az ASTRA mozgó. Putti Liya a közönség előtt a Hindu szíriemlékből ismert bájos film színésznő, ebben a filmben tehetségének legjavát nyújtja a közönségnek a méltó partnere Jack Mulhall. Izgalmas és megható jelenetek teszik érdekessé a mindvégig lebilincselő témájú szép filmet.

A rendőrség nagy népünnepélye

Folyó hó 23-án vasárnap tartja meg a Népkerben nagy népünnepélyét a rendőrség. Ennek a népünnepélynek már a pusztá híre nagy szenzációt keltett Szalontán. A közönség körében eddig nem tapasztalt óriási érdeklődés nyilvánul meg, mert mindenki tudja, hogy a legnagyobb szórakozásokban lesz része a rendőrség népünnepélyén. A program páratlanul szenzációs lesz. Délután a legváltozatosabb és legérdekesebb attrakciók, este pedig a legjobb váradi színészek közreműködésével kabaré lesz. A népünnepély rendezőségének a váradi 85. gy. e. teljes negyentagu fúvós és vonószekarának közreműködését is sikerült megnyerni a népünnepélyre. Délután a teljes zenekar ad hangversenyt, este pedig a kabaré alkalmával a vonóegyüttes. A fúvós-együttes pedig a Kormos-vendéglő nagytermében rendezendő bálon fogja a zenét szolgáltatni. A program olyan szenzációs, hogy mindenki ott lesz a népünnepélyen!

Szalontára jön a Kinizsi

Vasárnap délután páratlan sport-szenzáció lesz a szalontai pályán: Románia bajnokcsapata, a Kinizsi érkezik városunkba és az NSCMT-vel mérí össze félelmes erejét. Az NSCMT vezetősége a legnagyobb áldozatokkal tudta csak lekötni a Kinizsit, amely nemrégiben sorozatos győzelmeket aratott a külföldön, többek között, Egyiptomban is. Semmi kétség, hogy óriási közönség fogja a Kinizsi-NSCMT meccset végigélni.

Közkivánatra!

Pénteken este fél 9 órakor

DOLLY

a Redutban

Közzemlén a tanácsülés jegyzőkönyve

Szalonta város ideiglenes bizottsága tudatja, hogy az 1929 június hó 11-én megtartott gyűlés jegyzőkönyve elkészült, és 1929 június hó 12-től számított 10 napi közzemlére kitétetett, városháza emelet 12 sz. titkári helyiségben, mely határ idő alatt bárki által megtekinthető, és ellene az esetleges felebbezések akár itt a városházán, akár pedig a főispáni hivatalnál beadhatók.

A jegyzőkönyv kizárólagosan csak a hivatalos órák alatt áll az érdeklődők rendelkezésére és a következő fontosabb határozatokat tartalmazza:

Kovács Sándor községi tűzoltóvá kinevezetik.

Tudomásul veszi a városi tanács elnök bejelentését arról a tárgyalásról, mely Bukarestben tartatott meg f. hó 6-án a város 40.000.000 lejes kártérítési ügyében.

A tanács engedélyezi a városi tisztviselőknek a tisztviselői törvény 50-ik szakaszában előírt pihenési szabadságot,

A tanács egy rádió-felvevő apparátus bevezetését határozza el a városházára, miniszteri rendelet alapján.

A tanács elintézi az Ipartestület beadványát a heti és országos vásárokról vonatkozólag.

A tanács a rendőrségi fogdahelyiség rendbehozását rendeli el.

28

lei 1 méter széles 14
BÖRERŐS FESTŐ
ÉS KARTON
Freiberger-nél

A bukaresti lapok Valkó magyar külügyminiszter válaszárol

Bukarestből jelentik:

A bukaresti lapok szerint Valkó magyar külügyminiszter a kisántantállamok követeinek a magyar irredenta mozgalmak ügyében tett közös lépésére ezt válaszolta:

— A magyar kormány magatartása a békeszerződések ügyében közismert. Magyarországgal szemben igazságtalanságot követtek el és Magyarország minden békés eszközt felhasznál arra, hogy az igazságtalanság orvosoltassék. Senki sem tilthatja meg Magyarországnak, hogy fájdalmát világgá kiáltja. Bethlen István gróf miniszterelnöknek a hősök ünnepén mondott beszéde egyik része volt ennek a nagy jajkiáltásnak.

A bukaresti lapok

Valkó választát provokálnak minősítik.

HIREK

— A megyei tanácsválasztásokat mint megirtuk, folyó hó 25-én tartják meg. A választások alkalmával Szalonta két körzetre lesz osztva. Az I. körzetbe, amelyik a városházán fog szavazni, a IV. és V. kerület és a tanyák, — a II. körzetbe a volt 48-as kör helyiségében való szavazással az I. II. III. kerület, valamint Marciháza és Madarász tartoznak.

— Szalontai műkedvelők Belényesen. Vasárnap a Szalontán nagy sikert aratott „Dolly” című operett előadását Belényesen ismétlik meg a Somogyi-pár és a nagyszerű szalontai műkedvelők és minden biznnyal óriási sikerük lesz.

— Az Arany Emlék Egyesület vasárnap 16-án délelőtt 11 órakor rendes gyűlést tart a Nagyszalontai Takarékpénztár tanácstermében.

— Felhívás. Bukaresibe utazó magyar tanárok, tisztviselők, diákok akik a nyár folyamán a fővárosban akarnak tartózkodni, lakást kaphatnak június 20 szeptember 20-ig a magyar „Diáktthon”-ban III. Str. Leonida 25 szám alatt. Lakbér havi 1000 lei, hetenként 300, naponta 50 lei. Ugyanott napi koszt 70—80 lei. Egyéni jelentkezés a ref. lelkeszi hivatalnál Str. Stirbei Vodă Nr. 9.

— A „Dolly” című nagy sikerrel bemutatott operett előadását pénteken este megismétlik a Redutban. Belépődíj nem lesz, csupán a műsor megváltása kötelező.

* Asszonyok kincse! Az általános közkezdveltségnek örvendő dr. Szentpétery Lajosné-féle „Szakácskönyv” harmadik bővített kiadása új átdolgozásban, 800 kipróbált recepttel és igen sok illusztrációval most jelent meg. E „Szakácskönyv” minden háztartásban nélkülözhetetlen. Fialat háziasszonyok, gazdasszonyok és szakácsnők helyes útmutatója ez a könyv a konyhaművészet minden ágában. Tartalmazza a levesek, sültetek, főzelékek, tészták, krémek, fagyaltok és minden ételneműek gazdaságos, kítűnő és könnyű elkészítési módját. Zöldségfélék, befőttek eltartási és befőzési módját is. Kapható DÖME könyvkereskedésében és Tordán a kiadónál: Füssy József könyvkereskedésében. 1—10

— Milyen idő lesz? A meteorológiai intézet jelentése szerint egyelőre még derült idő várható felmelegedéssel, később nyugat felől növekedő felhőzettel.

— Új pénznemeket fog veretni a kormány. Még pedig egy milliárd lej értékben 20 lejeseket és 300 millió lej értékben 5 lejes fémpénzeket.

— Órlási tűz pusztított Resicán, amely a metilalkohol raktárakat az árukészlettel együtt elhamvasztotta. A kár igen nagy, de biztosítás révén megtérül. A gyártelep elpusztulása következtében négyszáz ember maradt munka nélkül.

— A baptisták vallásszabadságát a külügyminiszterium rendeletileg biztosította. Az ugynevezett titkos szekták (nazarénusok, mil'enisták, adventisták stb.) valláséleti működését betiltotta.

— Dr. Malorescu prefektus Kolozsvárra utazik, ahol részt vesz a Nemzetközi Mezőgazdasági Kongresszus által rendezett kiállítás megnyitásán.

— A spanyol sajtó a legmelegebben üdvözli a magyar-spanyol szerződés megkötését. Valamennyi spanyol ujság igen fontos külpolitikai eseménynek tartja a megegyezést.

— Felkértnék a „Dolly” összes szereplői, hogy ma este 9 órakor a Redutban megjelenni sziveskedjenek.

— Gróf Károlyi Mihályné Andrássy Katinkának a magyar kormány megengedte, hogy mostohaatyja, Andrássy Gyula gróf temetésére Budapestre mehessen.

— Magyarország költségvetési felesleget, három és félmillió pengőt, a tisztviselők lakásbérének pótlására fordítják. Magyarország évi kiadása 1428 millió pengő, bevétele 1437 millió pengőt tesz ki.

Rádió lesz a szalontai városházán

Nemrégiben írtunk arról a belügyminiszteri rendeletről, amely minden községhez rádiófelvevő felállítását rendelte el abból a célból, hogy a községek közvetlen úton szerezhesenek tudomást a Bukarestben kiadott hivatalos utasításokról.

A szalontai ideiglenes bizottság legutóbbi ülésén döntött a rendelet értelmében a felszerelendő rádiókészülék beszerzéséről, amelyet a városháza egyik hivatali szobájában fognak felállítani.

Törvényjavaslat

az italmérési engedélyekről

Bukarestből jelentik:

Popoviciu pénzügyminiszter az italmérési engedélyek díjának felemeléséről már döntött, amennyiben egyszakaszos törvényjavaslatot dolgozott ki, amely szerint az italmérési engedélyek díja a jövőben ötezer és harmincezer lei között lesz. A két összehatár közötti díj nagysága az illető helyiség osztályozásától függ.

KISS ERNŐ

sziljgyártó-mester Rákóczi-ut 2.

ÁLLANDÓAN RAKTÁRON TART

kész lószerszámokat...

E szakmába vágó javításokat olcsón és pontosan végez

Tanulókat felvesz!

9-9

AZ ORSZÁGBAN BÁRHOVÁ

szállítást autóval

legolcsóbban vállal

Tóth & Balogh

Uj nemesség

Néhány év előtt feltűnt egy párisi kiállításon több kiválóan szép himzőmunka, melyeket egy bizonyos „Marie” készített. A himzés gyönyörű volt, de senkisémet tudta, ki az a Marie. Most már közismeretű, hogy a „Marie de Russie” céget Mária volt orosz nagyhercegnő vezeti, ki az összeomlás után új életpályát biztosított magának.

A boulevardok egyik nagy kávéházában feltűnik két ifju alkalmazott. Ugy hasonlítanak egymáshoz, mint két ikertestvér. Nem ikrek, de testvérek. Az idősebbik a pénztárban ül s a szegre huzza azokat a cédulákat, amelyeket a pincérek szolgáltatnak be. A másik egy a pincérek közül, kitűnő, udvarias pincér, megérti a vendégek óhajtásait, de nem szívesen bocsátkozik hosszabb beszélgetésbe. A két testvér Bourbon herceg, Elvira hercegnő fiai. Az anyjukért dolgoznak.

Főuri divatszalon van már Párisban vagy féltuca'ra való. Jusszupov herceg, a Trubeckói és Obolenszki hercegnők, egy Volkov grófné s a volt cári udvar még néhány hölgye most oly nagyvilági hölgyeknek dolgoznak, kiket azelőtt egy pillantásukra sem érdemesítették volna.

Egy Gagarin-herceg éjjeli portás a Montparnasse egyik barjában. Egy orosz tábornok, ki a háboruban hadtestet vezényelt, halfüstölőt rendezett be, mely máris jómódu emberré tette. Egy csemege üzletben, mely kis étkezővel kapcsolatos, a cár egyik hadsegéde van a pénztárnál s az orosz vendégek kik a helyiségben megfordulnak, megcsokolják a kiszolgáló pincérnő kezét. Az egyik valóságos gyönyörű szép Heléna, hosszú szőke hajfonata térdhajlásáig ér.

— Ne igen tréfálkozzék vele — mondja a vezető. — A férje egy volt cártiszt, ki éjszaka a Kaukázusi pincében táncol, nappal meg itt tányért mosogat. Nagyon féltékeny s már több vendégnek volt vele kellemetlensége.

A taxisoffőrök között százával vannak a régi Oroszország tisztjei, gyárosai, mérnökei. Ime, az új nemesség, melyet a munka tett nemessé.

Női- és férfiruhákat legszebben

és
fest tisztít

Balogh György

Rákóczi-ut 32. sz. a.

Raktárnoki,

vagy ehhez hasonló állást keres román, magyar nyelvismerettel bíró fiatalember. Ajánlatokat „Megbízható” jelígyével a kiadóhivatalba kérek. p

REGÉNY

169

Aki méltó az apjához

— Ments meg bennünket, Kvargli, könyörögtek a gonosztevők, — mert elpusztulunk, mint a patkányok.

A beáramló dunavíz már mellükig ért és altól félték, hogy egy-kettőre teljesen elborítja őket.

Kvargli percek alatt szétfűrészelte a zárka felett a vasrácsot, azután léket törve az üvegtetőn, lebocsátotta hozzájuk a mentőkötélket.

Alulról hangos örömrivalgás harsogott föl Kvargli apóhoz és egy-kettőre a rács tetejére kuszott az egész társaság.

Mondanunk sem kell, hogy az átélte kalandok után a cimboráknak semmi kedvük nem volt hozzá, hogy további titkos szerkezetek után kutassanak, hanem hanyatt-homlok, üres kézzel menekültek a fekete házból.

Délutánra már az árvíz teljesen elöntötte már az épületet. A kapun és az ablakon keresztül az uccára ömlött a víz, úgyhogy a helyszínre ki kellett vezényelni a tűzoltóságot és a rendőrséget is.

Órákig tartó munka után kiszivattyúzták a vizet a házból és a hatóság emberei benyomultak az épületbe hogy megállapítsák, miként keletkezett az árvíz.

Nagy volt a detektívek és a rendőrtisztek meglepetése, amikor az egyszerű külsejű házból titkos szerkezetek egész sorát fedezték fel.

Elrekesztették a még mindig ömlő áradatot és átvizsgáltak minden zugot.

Megtalálták azt az alagutat is, amely a fekete házból a basakúthoz vezetett, ahol a sziklába erősített vaskarikák kimozdítására megnyílt a fal és uj, rejtélyes folyosó vezetett a magasba.

Lámpások fénye mellett előnyomultak a szűk sikátoron és így a Karnek-palotába jutottak, ahonnan ugyancsak a föld mélyében ujjabb átjáró vitt a szomszédos Mallé-ry-palotába.

De ezenkívül szenzációs írások birtokába jutottak a detektívek a Woche-féle gyilkosság ügyében is.

Ez a felfedezés nyomban tudomására jutott a vizsgálóbírónak is, aki azonnal átlátta, hogy a feltalált rejtékutak és levelek összefüggésben vannak a gyilkosság ügyével is és ezért azonnal maga elé vezettette Vércsét, a ház utolsó lakóját, aki már egy nap óta az ügyesség börtönében elmélkedhetett gaztettei fölött.

Persze maga is óvatossággal kezelte a fufangos ügyvédet.

— Azért hívtam, — fordult a vizsgálóbíró a szuronyos örök között belépő Vércséhez, — hogy közöljem önnek, tagadása ezentúl mitsem használ, sőt csak ronthat helyzetén.

Vércse kérdően nézett a vizsgálóbíróra.

A rendőrség egy véletlen folytán kiderítette annak a dunaparti háznak a titkát, ahonnan őnt elővezették. Megtaláltuk azokat a titkos folyosó-

kat is, amelyek a házból fel a Várba vezetnek két palotába, amely szintén zsufolva van különböző bűnös célokra szolgáló berendezésekkel.

— Nem tudom, hogy ez a körülmény mennyiben befolyásolja az én sorsomat, — felelte Vércse, — hiszen a ház nem is az enyém, hanem Béressy Félixé.

— Ezt tudjuk és éppen azért hívtam, hogy elmondja, tudott Béressy ezekről a berendezésekről, mert ez esetleg fordulatot ad a gyilkosság nyomozásának, ugyanis nevelt fia alibija ez esetben megdőlni, vagy legalább is ingadozik.

(Folyt. köv.)

ERDÉLYI SZEMLE

az erdélyi magyarság irodalmi, művészeti, társadalmi életének független kritikai figyelője

Szerkeszti: S. NAGY LÁSZLÓ

Kapható mindenütt

Megrendelhető:

Cluj-Kolozsvár, Cal. Victoriei 37.

Calea Regele Ferdinand

(Rákóczi-ut) 18. sz. a.

egy

**bolthelyiség
azonnal kiadó.**

Értekezni lehet ugyanott.

Üzletáthelyezés! 7—0

Tudatom a n. é. közönséggel, hogy

**órás, ékszerész
és látszerész üzletemet**

junius 4-én Kertész Pál szabó üzlete helyére, Toldi-tér 1. sz. alá (Papai-ház) helyeztem át.

Ezen idő alatt az összes raktáron levő áruimat legolcsóbb árban fogom kiárúsítani

Továbbra is kérve a n. é. közönség szíves pártfogását, vagyok mindenkori szolgálatra kész tisztelettel

Szabó Sándor

órás és ékszerész

APRÓ HIRDETÉSEK

13 drb keveset használt gramofonlemez nagyon olcsón eladó Madaraskalapszalomban.

**Cséplőgép tulajdonosok
figyelmébe!**

**Választó henger, kefék
javítását a legolcsóbban vállalom**

Ugyanott mész, cement, festék saját készítésű kefe, ecset, meszelő áru a legjobb minőségben és a legolcsóbb áron szerezhető be

Sölyom János

Petőfi-ucca 2. sz.

HUMOR

Egy dadogó bemegy a városba. Az uccán megszólít egy urat:

— Mmm mondja, kékékérem mmerre van a dddadogok intézete?

— Minek az magának, — felel az ur. — Hiszen maga egész jó dadog.

*

A rendőr a kéregetőt, akinek nincs koldulási engedélye, a rendőrségre kíséri. Utközben megjegyzi:

— Csak legalább meg volna borotválkozva, úgy szégyenlek magával végigmenni az uccán.

— No, — feleli a kéregető — talán azt hiszi, hogy nekem valami nagy dicsőség sétálni magával.

*

Blau sorozáson levetkezik az orvos előtt. Mikor az orvos észre veszi, hogy Blau nem szenvedélyes mosakodó, hátra szól a segédjének:

— Kérek egy lavór vizet.

Mire Blau felkiált!

— Ajvő, a tengerészethez megyek!

Szerkesztésért felelős; GAÁL SÁNDOR

KÁLMÁN-NYOMDA, SALONTA

HIRDESSZEN AZ

„AZ UJSÁG”

naponként megjelenő lapban, itt a hirdetés várakozáson felüli eredményre vezet